

Skrivelse om förutsättningarna för ett fritt och blomstrande kultur- och nattliv i Stockholm

Skrivelse av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelsen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse till kommunstyrelsen framför Jan Jönsson (L) förslag om en bred diskussion om hur Stockholms stad långsiktigt kan stärka och trygga förutsättningarna för stadens natt- och kulturliv. Att det handlar om att förbättra dialogen mellan stadens tillstånds- och tillsynsenheter, polisen och aktörerna själva, om att se över regelverk och deras tillämpning så att de präglas av proportionalitet och förutsägbarhet, och om att i stadsplanering och markpolitik värna och utveckla lokaler för kultur och nattliv. Nattlivet ska ses som en strategisk tillgång för Stockholm.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret konstaterar stadsledningskontoret att staden bedriver ett omfattande arbete inom detta område genom uppdrag och aktiviteter i kommunfullmäktiges budget och genom befintliga program och strategier, exempelvis näringslivspolicy, program för evenemang, kulturstrategi och strategi för nattklubbar och livescener.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag håller helt med om att de kulturella och kreativa näringarna i Stockholm är avgörande för Stockholms utveckling. Kultur- och nöjeslivet skapar arbetstillfällen, lockar besökare och gör Stockholm mer attraktivt för invånare, företag och talanger.

Restauranger, scener, konserter och evenemang bidrar till handel, turism och en stark kvällsekonomi. Därför är det viktigt att vi fortsätter skapa goda villkor för dessa verksamheter att växa och utvecklas i hela staden.

Det är därför vår majoritet fortsätter med en politik som möjliggör plats åt ett brett utbud av klubbar, kultur- och livescener. Den nya näringslivspolicyn ska göra det enklare för företag att startas, drivas och växa i Stockholm genom bättre service, tydligare information och effektivare handläggning. Staden arbetar redan med att förbättra tillstånds- och tillsynsprocesser genom digitalisering, bättre tillgänglighet, klarspråk och ökad samverkan mellan olika nämnder.

I stadsplaneringen ska kulturperspektivet stärkas. Viktiga kulturverksamheter och nattlivsmiljöer ska beaktas vid nybyggnation, fler gemensamhetslokaler ska skapas och viktiga kulturinstitutioner ska skyddas där det är möjligt. Ett tydligt exempel på detta är utvecklingen av Slakthusområdet som en modern kultur- och nöjesdestination.

Majoriteten har också stärkt trygghetsarbetet genom samarbete med polis, näringsliv och civilsamhälle.

Stockholm den 13 maj 2026

Torun Boucher

Bilaga

Skrivelse om förutsättningarna för ett fritt och blomstrande kultur- och nattliv i Stockholm, dnr KS 2025/1085-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut.
2. Att uppdra åt föredragande borgarråd att återkomma snarast med svar på skrivelsens utestående frågeställningar i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra.

Det är positivt att majoriteten i sitt svar delar bilden av kultur- och nattlivets betydelse för Stockholm. Ett levande nattliv bidrar till stadens attraktionskraft, skapar arbetstillfällen och gör Stockholm mer levande, öppet och tryggt. Problemet är att den verklighetsbeskrivning som presenteras i svaret inte fullt ut delas av många av de aktörer som faktiskt verkar i branschen.

Under lång tid har kultur- och nattlivsaktörer vittnat om ökande svårigheter att bedriva verksamhet i Stockholm. Det handlar om oförutsägbara tillståndprocesser, bristande samordning mellan myndigheter, osäkerhet kring tillsyn och en upplevelse av att staden i praktiken blivit mindre tillåtande. Det gäller inte minst verksamheter i innerstaden, där flera etablerade aktörer beskrivit att de upplever sig pressade eller motarbetade snarare än möjliggjorda.

Mot denna bakgrund framstår svaret som alltför självtillfredsställt. Majoriteten beskriver ett omfattande arbete med policys, strategier och samverkan, men betydligt mindre sägs om varför så många aktörer samtidigt upplever att utvecklingen går åt motsatt håll. Det räcker inte att hänvisa till styrdokument om resultaten inte motsvarar ambitionerna.

Vi noterar också att skrivelsen lämnades in redan i augusti 2025 och besvaras först nu, nio månader senare. Det är anmärkningsvärt med tanke på att frågorna rör en bransch där utvecklingen går snabbt och där flera verksamheter under tiden fortsatt att verka under osäkra förutsättningar. När staden säger sig vilja värna kultur- och nattelivet måste det också avspeglas i ett större politiskt engagemang och en högre grad av skyndsamhet.

Det är samtidigt tydligt att flera av de frågor som lyfts i skrivelsen kvarstår obesvarade. Exempelvis ges inget tydligt svar på varför principen om att det ska vara ”lätt att göra rätt” upplevs ha försvagats i praktiken, trots att staden fortsatt hänvisar till den i olika styrdokument. Det saknas också ett tydligare resonemang om proportionalitet i tillsyn och hur staden ska säkerställa långsiktigt hållbara villkor för kultur- och nattlivsverksamheter i centrala lägen.

Stockholmsliberalerna menar fortsatt att nattelivet måste betraktas som en strategisk tillgång för Stockholm, inte som ett särintresse som i bästa fall tolereras. Det kräver bättre dialog med branschen, mer förutsägbara processer och en stadsutveckling som aktivt värnar platser för kultur, musik och kvällsekonomi även i innerstaden.

I övrigt hänvisar vi till skrivelsen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson (L) har lämnat in en skrivelse till kommunstyrelsen. Skrivelsen lyfter att småföretagare och kulturentreprenörer inom restaurang, musik, scenkonst och klubbverksamhet är viktiga för stadens attraktionskraft. De skapar arbetstillfällen, genererar skatteintäkter och lockar både stockholmare och besökare. I skrivelsen framförs att när regelverk och tillsyn tillämpas på ett sätt som upplevs oförutsägbart och restriktivt riskerar dessa verksamheter att pressas tillbaka eller försvinna helt. Det innebär enligt skrivelsen inte bara en ekonomisk förlust, utan även en förlust av sociala och kulturella värden i Stockholms stad.

I skrivelsen framförs förslag om en bred diskussion om hur Stockholms stad långsiktigt kan stärka och trygga förutsättningarna för stadens natt- och kulturliv. Det handlar om att förbättra dialogen mellan stadens tillstånds- och tillsynsenheter, polisen och aktörerna själva, om att se över regelverk och deras tillämpning så att de präglas av proportionalitet och förutsägbarhet, och om att i stadsplanering och markpolitik värna och utveckla lokaler för kultur och nattliv. Nattlivet ska, enligt skrivelsen, ses som en strategisk tillgång för Stockholm.

I skrivelsen ställs följande frågor:

- Hur arbetar staden idag för att säkerställa förutsägbara och rättssäkra tillstånds- och tillsynsprocesser för kultur- och nattlivsverksamheter i centrala Stockholm?
- Varför verkar ”lätt att göra rätt”-principen inom berörda förvaltningar inte längre tillämpas, trots att några politiska beslut om att avskaffa den inte har tagits?
- Vilka åtgärder vidtas för att i stadsplanering och markpolitik värna och utveckla lokaler som kan rymma natt- och kulturliv, och hur säkerställs att dessa verksamheter inte upplever sig tvungna att lämna innerstaden?
- Hur samordnar staden dialogen mellan berörda myndigheter, polisen och kultur- och nattlivsaktörer för att förebygga konflikter med grannar för att hitta lösningar som både tillgodoser trygghet och säkerhet samt bevarar ett levande stadsliv?

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2026 framgår det att ett stort utbud av klubb-, kultur- och livescener är ett viktigt uttryck för en levande stad och att staden därför ska underlätta förutsättningarna för etablerande och bevarande av dessa.

Näringslivspolicyn som beslutades av kommunfullmäktige den 1 december 2025 ska vägleda stadens verksamheter i att prioritera insatser som underlättar för företag att starta, verka och växa i Stockholm. Policyn tydliggör nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller, liksom behovet av arbetssätt och samverkan som främjar ett gott företagsklimat. Det handlar till exempel om effektiv myndighetsutövning, trygg och attraktiv stadsmiljö och internationell positionering. Bland annat anger policyn att staden ska erbjuda lättillgänglig och lättbegriplig företagsservice och information om stadens tillstånd, regler och tillsyn för att säkerställa god service samt effektiv, rättssäker och snabb handläggning i all kontakt med företag och entreprenörer.

För att företag och olika näringslivsverksamheter ska kunna starta och drivas på ett bra sätt kan det behövas olika former av tillstånd. Beroende på vilken typ av verksamhet det rör sig om finns det också olika typer av regler att förhålla sig till. Staden har i uppdrag att utöva tillsyn för att kontrollera att verksamheten följer vissa av dessa. Information om tillstånd, regler och tillsyn finns tillgänglig för alla företag och verksamheter på stadens webb.

När det gäller frågan om tillstånds- och tillsynsprocesser för kultur- och nattlivsverksamheter i centrala Stockholm framgår det i kommunfullmäktiges budget för 2026 att stadens tjänster och service ska bidra till att underlätta för företag att starta och verka i Stockholm. Nämnderna ska bidra till att stadens NKI (Nöjd-Kund-Index) ligger på en hög nivå genom god service och samverkan med andra tillståndsgivande nämnder samt genom att använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling. Flera nämnder har i sina verksamhetsplaner för 2026 aktiviteter med fokus på att effektivisera och tydliggöra sina processer inom tillståndsgivning, bland annat genom förbättrad tillgänglighet till handläggare, klarspråkssatsningar, närmare kontakter med näringslivet, digitalt system för tillståndsgivning samt ett utökat samarbete med Kontaktcenter för att avlasta handläggningen. Därtill pågår nämndgemensamt utvecklingsarbete i syfte att samordna och effektivisera tillståndsprocesser. Tydliga, samordnade och proaktiva tillstånds- och tillsynsprocesser är också ett av fokusområdena i stadens strategi för nattklubbar och livescener.

När det gäller frågan om ”lätt att göra rätt”-principen framgår det i kommunfullmäktiges budget för 2026 att staden gentemot företag ska bedriva en bra och kostnadseffektiv verksamhet där det ska vara lätt att få information om samt komma i kontakt med staden för att nå rätt service eller myndighetsutövning. Staden arbetar kontinuerligt med att underlätta i tillståndsprocesser, exempelvis har en guide nyligen tagits fram för att söka tillstånd för uteserveringar.

När det gäller frågan om åtgärder som vidtas för att i stadsplanering och markpolitik värna och utveckla lokaler som kan rymma natt- och kulturliv framgår det i kommunfullmäktiges budget för 2026 att staden ska arbeta aktivt för att göra det

offentliga rummet tryggare, säkrare och mer inkluderande, exempelvis genom folkliv och levande gatumiljöer. Förutsättningar för befintliga viktiga kulturverksamheter som bidrar till ett levande kultur-, musik- eller nattliv ska särskilt beaktas vid planeringen av nya bostäder i områden. Genom Stockholms stads nya näringslivspolicy förespråkas också en helhetssyn på stadens företagsfrämjande arbete, där insatser för att främja en attraktiv och trygg stadsmiljö utgör ett av flera ramvillkor för ett bättre företagsklimat i hela staden.

Det framgår också att kulturperspektiven ska vara en integrerad del i stadsutvecklingen och att kulturlivet ska göras mer tillgängligt i det offentliga rummet. Staden ska även verka för att gemensamhets- eller föreningslokaler skapas vid nybyggnation och för att skydda viktiga kulturinrättningar via exempelvis planbestämmelser där detta är möjligt. Dessutom ska staden arbeta för att främja kultur- och nöjesliv och fortsätta samverka för att uppnå stadens vision om Slakthusområdet för att skapa ett modernt, levande kultur- och nöjesliv samt att öka antalet arbetsplatser i stadens södra delar.

Stadsledningskontoret konstaterar också att utredningar och samtal med boende, kulturverksamheter och byggaktörer ger viktiga underlag för hur Stockholm ska utvecklas. Hur dessa underlag vägs mot andra behov avgörs av exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, som ansvarar för stadens stadsutvecklingsarbete.

När det gäller frågan om hur staden tillgodoser trygghet och säkerhet samt bevarar ett levande stadsliv konstaterar stadsledningskontoret att ett målmedvetet arbete för säkerhet och trygghet förs där staden samarbetar med polisen och andra myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Staden har bland annat en vägledning som är ett stöd i planeringen och driften av konsert-, evenemangs-, och klubbverksamheter. Vägledningen ska underlätta för en levande stad med minskad risk för störningar av de boende.

Stadsledningskontoret delar uppfattningen att ett levande och inkluderande stadsliv bidrar till Stockholms attraktivitet och invånarnas välbefinnande. Samtidigt konstaterar stadsledningskontoret att staden bedriver ett omfattande arbete inom detta område genom uppdrag och aktiviteter i kommunfullmäktiges budget och genom befintliga program och strategier, exempelvis näringslivspolicy, program för evenemang, kulturstrategi och strategi för nattklubbar och livescener.

Det pågår flera initiativ i syfte att utveckla kvällsekonomin, underlätta för restaurang- och evenemangsverksamheter samt öka samverkan mellan staden, polis, näringsliv och invånare. Stadens kulturlotsar arbetar aktivt och strategiskt för att möjliggöra etableringar av verksamheter som främjar ett levande kultur- och nattliv i hela Stockholm. Stockholm Business Region har i uppdrag att synliggöra Stockholms kultur- och evenemangsutbud och fortsätter exempelvis att utveckla arbetssättet City of Supporters som ett verktyg för att samla och stärka samverkan mellan näringsliv, kultur, idrott och civilsamhälle. Genom plattformen ska gemensamma insatser bidra till ett starkare värdskap, ökat lokalt engagemang och ett mer levande och attraktivt Stockholm.